

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ

Grup Başkanlığı
Sayı : 1535
Tarih : 16.11.2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 16/11/2021 16:55
Sayı: E-120.10-
0913795

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sigortasız ve güvencesiz koşullar altında çalışan ev emekçilerinin yevmiyeleri pandemiden kaynaklı 200 liradan 125 liraya düştü. Ev emekçisi kadınlardan Şerife Kurşun, 14 yıl çalıştığı evde sigorta isteyince habersiz işten çıkarıldığını söyledi. Kayıt dışı ve statüsüz çalıştırılan bir milyondan fazla ev işçisi kadın, ağır sorunlarla boğuşuyor. Çocuk- yaşlı bakımı ve ev temizliği gibi işlerde çalışan kadınların yaşadıkları sorunlara dikkati çeken İmece Ev İşçileri Sendikası Antalya Şubesi Başkanı Minire İnal, güvencesizliğin yüzde 80 düzeyinde olduğunu söyledi. Bu nedenle ülkede sigortasız ve güvencesiz çalışma koşulları altında çalışan ev emekçilerinin sorunlarına dikkat çekilmesi ve ev emekçilerine yönelik kısa, orta ve uzun vadeli çözümler üretilmesi ve ev emekçilerinin sosyoekonomik durumunun tespiti ve incelenmesi amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulmasını ve bu hususta Anayasa'nın 98'inci İttüzüğün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Av. Abdullah Koç
HDP Ağrı Milletvekili

GEREKÇE

Emeğe dayalı hizmet sektörünün bir kolu olan ev işçiliği, tek bir iş yükünü tanımlamaktan ziyade çeşitli işleri barındıran bir alt sektördür. Bu işler yaygın olarak çocuk, yaşlı ve hasta bakımı ile temizlik, ev içinde mutfak ve servis işlerinden oluşmaktadır. Ev içindeki emeğe yaygın olarak yerli ve yabancı göçmen kadınlar iştirak etmektedir. Ancak bu grupların ev içinde icra ettikleri iş türleri bakımından aralarında farklılıklar bulunmaktadır. Bu enformal sektörde, ev içi hizmetin yerine getirilmesi sürecinde sömürüye kadınların çok daha fazla maruz kalmalarının yanı sıra güvencesiz çalışmaktan kaynaklanan dezavantajları da bulunmaktadır. Ev emekçilerine ilişkin hizmet tespit davası açıldığında, ev emekçisinin beyanına itibar edilmesi için İş Kanunu'nda ve SGK Kanunu'nda değişiklik yapılması gerekmektedir. Aksi takdirde açılan davaların çoğunda ev emekçisinin emeği ispatlanamadığından davalar reddediliyor ve ev emekçileri mağdur ediliyorlar.

Uzun yıllar ev işçisi olarak çalışan ve 2009 yılında temizlik için gittiği evin camını silerken 3'üncü kattan düştüğünü anlatan Minire İnal, 2 yıl önce emekli olduğunu ancak arkadaşları adına mücadeleye devam ettiğini söyledi. Güvencesiz çalıştırılmanın yüzde 85'lere ulaştığını belirten Minire İnal, çalışanların genel olarak eğitim alma olanakları olmayan, ortalama 40 ila 50 veya daha üst yaşlarda olduklarını ifade etti. İnal, "Bu arkadaşlarımız ailelerini geçindirmek için çalışmak zorundalar. Birçoğu da tek başına yaşıyor. Başka bir geliri yok. Evli olanların da eşleri genellikle gündelik işlerde çalıştıklarından kazançları yetmediğinden ötürü ev işlerine

gidiyorlar” diye belirtti. “Pandemi herkes için zor, ev işçisi kadınlar için daha da zordu” diyen İnal, bunun nedenlerini şöyle özetledi: “Büyük bir kısmımız işe gidemedik. Hatta sigortalı çalışanlar bile dışarıdan hastalık getirir korkusu ile işten çıkarıldı. Normalleşme ilan edilse de işler düzelmiş değil. Normalde haftada beş altı kere işe gidenler bile şimdi ancak haftada bir ila iki kere işe gidiyor. Bu süreçte işten çıkarılan ev işçisi kadınlar, maalesef iş yasasında (İş Kanunu) işçi olarak görülmedikleri için ne kıdem tazminatı ne de bu işte kısa çalışma ödeneği, hiçbir şeyden yararlanamadılar. ”

14 yıldır düzenli olarak bir eve temizliğe giden Şerife Kurşun (54), evli ve üç çocuğu olduğunu söyledi. Yıllardır emek harcadığı ev sahibinden sigorta talep ettiği için işine son verildiğini dile getiren Kurşun, “İşimizin bir saati ve tanımı yok. Sabah en geç 09.00’da iş yerinde olmamız gerekiyor. Bazen gece yarısına kadar çalışıyoruz. Evin penceresi, kapısı, yemeği, çocuklara bakması her şeyi yapıyordum. İş bitirene kadar iş yerinde olmak zorundayız. 14 yıldır gittiğim evin günlük ücreti ise 50 liraydı. En son çalıştığım yerin sahibine sigorta yapmalarını talep ettim. Bu talebimden sonra bana haber bile vermeden işime son verdiler. Hiçbir şekilde güvencemiz yok. Temizlik yaparken de birçok kimyasallarla karşı karşıya kalıyoruz. Birçok ev işçisi benim çevremde astım hastası dizlerinde menüsküs var. Bu işten dolayı birçok kadın meslek hastalığına yakalanıyor. Sigortamızı bile bir kaza geçirdiğimizde kendimiz ödüyoruz” dedi. Ev emekçilerinin maruz kaldıkları çalışma koşulları dikkate alındığında, güvenceli çalışma koşullarının bir an önce sağlanması gerektiği sonucuna ulaşıyoruz. Ev emekçilerinin içinde bulundukları sosyoekonomik durumun tespiti ve çalışma koşullarının güvence altına alınması amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulması elzemdir.

1	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	Hatun
2	SAİT DEDE	HAKKARİ	S. Dede
3	GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT	MUŞ	Alkan
4	KEMAL PEKÖZ	ADANA	Kemal
5	HABİP EKSİK	IĞDIR	Habip
6	SIDIK TAŞ	SİİRT	Sidik
7	NURAN İMİR	ŞIRNAK	Nuran
8	ALİCAN ÖNLÜ	TUNCELİ	Ali Can Önlü
9	HÜSEYİN KAÇMAZ	ŞIRNAK	Hüseyin
10	REMZİYE TOSUN	DİYARBAKIR	Remziye
11	RIDVAN TURAN	MERSİN	Ridvan
12			
13	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	Ömer
14	MUAZZEZ ORHAN IŞIK	VAN	Muazzes
15	ERDAL AYDEMİR	BİNGÖL	Erdal
16	ZEYNEL ÖZEN	İSTANBUL	Zeynel
17	DİLŞAT CANBAZ KAYA	İSTANBUL	Dilşat
18	HASAN ÖZGÜNEŞ	ŞIRNAK	Hasan
19	MURAT ÇEPNİ	İZMİR	Murat
20	ALİ KENANOĞLU	İSTANBUL	Ali Kenanoğlu